16 jaar, No. 77. — 's HERTOGENBOSCH. — Zaturday 29 Junij 1844.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIS
Voor de Stad: f 4.
Franco per post: f 4.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ADVERTENTIEN TIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents regel

TURKIJE

De laatste berigten uit de hoofdstad zijn geheel tegenstrijdig. Te oordeelen naar de officieele rapporten, welke de Porte heeft doen bekend maken, zou de orde in Albanie hersteld zijn, en zouden de Turksche troepen op alle punten over de Arnauten gezegevierd hebben. Doch, indien men aan de korrespondentien van het *Dagblad van Augsburg* geloof mag slaan, zijn die rapporten geheel met de waarheid in strijd; volgens dat blad zou het Turksche leger, welt verre van den opstand zoo gemakkelijk bedwongen te hebben, integendeel aanzienlijke verliezen hebben geleden; zoo zouden onder anderen, in de haven van Durazzo, drie honderd Turken door den vijand overrompeld, en ingevolge ongelijke worsteling gesneuveld zijn; daarenboven zouden nog onderscheidene belangrijke stellingen door de Arnauten bezet wezen, en liet het zich aanzien, dat het den Porte nog vrij wat inspanning en kosten, om het land van die woeste horden geheel te zuiveren. Het is te wenschen dat deze laatste berigten ontijdig, of minstens zeer overdreven zijn, en dat de waarheid aan de zijde der oppporten van de Turksche regering is. Intusschen zien wij nadere en meerstellige beriften niet ongeduldig tegemoet.

DUITSCHLAND

Het gerucht dat de Engelsche stoomboot *Manchester*, van Hull op Hamburg varende, op de Elbe verongelukt zou wezen, heeft zich maar al te zeer bevestigd. De te Cuxhaven aangespoelde wrakstukken laten geen twijfel meer over. De romp zelve van het schip moet aan den noordkant van Vogelsland liggen; waarschijnlijk is er niemand van al degenen die zich aan boord bevonden, gered.

Zoo men zegt, waren er ruim 70 passagiers aan boord; reeds 17 lijken zijn te Hamburg aangespoeld.

De *Manchester* behoorde aan de Hanzeatische stoomvaart-maatschappij; het vaartuig was te Bremen gebouwd, en te Hamburg voor eene som van 400,000 fl. verzekerd.

— Men wil dat het Zuidwestelijk Duitschland, behalve de bondsvestingen Rastadt en Ulm, ook nog eenige andere vestingen zal verlangen. Men zou op de bevestiging van Stockach, Warthausen op die van Buchlingen, en op den herbouw van het vroeger zoo sterke bergslot Hohentwiel aandringen.

— Het voorstel wegens de aangelegenheden van Wallenstad, is den 19 dezer in den grooten raad van Zurich aangenomen, na zeer levendige beraadslagingen, waarin het publiek zoo groote belangstelling betoonde, dat de voorzitter zich verpligt achtte, de tribunes te doen ontruimen. Daartegen is het voorstel van Argau, wegens de Jesuiten, met zeven en negentig tegen acht en zeventig stemmen verworpen.

FRANKRIJK

PARIJS 24 junij. Men zegt, dat de koning der Franschen den koning van Saksen heeft uitgenoodigd om zijne reis van Londen over Parijs te nemen.

— Den 21 dezen des morgens ten zeven ure, kondigde het gebulder van het geschut te Toulon, de aankomst van den prins van Joinville aldaar aan. De troepen stonden onder de wapenen en de prins begaf zich, onmiddelijk, aan boord van het schip *Suffren*, waarop de admiraalsvlag wappert. Den volgenden dag zouden de troepen op de schepen *Suffren*, *Jemmapes*, *Triton* en *Belle-Poule* worden ingescheept.

— De hertog van Bordeaux heeft aan alle Europesche hoven, kennisgeving gezonden, van het overlijden van den hertog van Angoulême. Bij deze kennisgeving is een nieuw protest des overledene gevoegd, tegen de in Frankrijk ingevoerde «onwettige troonsopvolging,» tenwijl echter de hertog verklaart, dat hij, wel verre van eenigen den algemeen heerschenden vreedzamen beteugelenden stap te willen ondernemen, voornemens is, alles aan de omstandigheden en den tijd over te laten. Hiermede strookt het berigt uit Görtz, dat de hertog zich door de hem omringende personen slechts den titel van «Monseigneur» en niet dien van «Majesteit» laat geven. De hertog van Angoulême heeft, bij aldersten wil, het vruchtgebruik van zijn vermogen aan zijne weduwe, en het eigendom daarvan voor twee derden aan den hertog van Bordeaux, en voor een derde aan de zuster van laatstgenoemden vermaakt.

(*Augsb. Allg. Zeit.*)

— De oorlog tusschen Frankrijk en Marokko is bepaald begonnen. Eene door de regering bekend gemaakte telegraphische depeche van den Franschen opperbevelhebber maarschalk Bugeaud, houdt in, dat, te midden van een onderhoud, hetwelk tusschen de bevelhebbers der vijandelijke legers op den 15 dezer plaats had, de Marokkaansche troepen op de Franschen geschoten en onderscheidene hunner gekwetst hebben. Het onderhoud is daarop onmiddelijk afgebroken, en de strijd tusschen de Franschen, aangevoerd door de generaals Lamoricière en Bedeau en tusschen de Marokkaansche troepen is aangevangen. Op dit oogenblik kwam de maarschalk Bugeaud aan, die onmiddelijk tot eene aanvallende manoeuvre bevel gaf, en en den Marokkanen een verlies van 3 à 400 dooden toebragt.

De universiteit heeft niet eene uitdrukking van hoop, nog meer dan van dankbaarheid, oogen en handen op tot den heer Thiers, en men moet het bekennen, die gevoelens, die vreugde, dit alles is zeer natuurlijk: de universiteit had een' verdediger noodig, zij heeft hem gevonden; de heer Thiers zal voor haar pleiten. De universiteit vreesde zich te zullen moeten behelpen met den heer Villemain, en de herinnering der jongste, door den *gematigden* minister gegevene bewijzen van welsprekendheid, deed haar van angst inkrimpen; de heer St. Marc Girardin is niet bekwaam genoeg om haar zeer gerust te stellen; wat den heer Dupin betreft, die meer haar bondgenoot dan haar vriend is, hij heeft soms het kleed der wijsbegeerte met de uitspattingen zijner taal bemorst; de heer de Salvandy was, wel is waar, eens aan het hoofd van het onderwijsgoed ligchaam, maar bij hem verdringt de staatsman den grootmeester; hij geeft Frankrijk boven het professorschap alen voorrang; de heeren de Tocqueville, Odilon Barrot en Quinette zijn te liberaal, om den mannen volkomen vertrouwen in te boezemen; de heer de Carné wordt door hen verfoeid; de heer de Rémusat is hun lieveling, hij is de gehoorzame leerling van den heer Cousin, dit heeft hij door twee zware boekdeelen, bewezen; maar zijn redeneertrant is zonder vuur en alledaagsch even als zijne grondstellingen. Er blijft dus niemand over dan de heer Thiers, het eenige, ondanks zijne oppervlakkigheden, waarlijk zeldzame vernuft, de eenige, ondanks zijne tegenstrijdigheden, zuivere en moedige spreker, die zoo laag heeft willen afdalen: anderen beschermen de universiteit, de heer Thiers stelt zich tot hare dienst.

Welk loon rekent hij daarvoor te ontvangen? Geen ander dan dat, waarmede de *Siècle* en de *Constitutionnel*, dagelijks de treurige inschikkelijkheden van den gewezen en toekomstigen minister, voor de schandelijke vooroordeelen en de veronderde hartstogten van hun publiek betalen. Men zal de grootheid van den heer Thier uitbazuinen van de leerstoelen der universiteit, zoo als men ze thans uitbazuint, in de bureaux der straat Montmartre; zijne populariteit zal er bij winnen, en dit kan hem, bij gelegenheid behulpzaam zijn, om eene portefeuille magtig te worden. Er zijn mannen, die voor al de portefeuilles der wereld zulk eene rol niet zouden spelen; maar er zijn ook anderen, die, voor het overige met schitterende bekwaamheden begaafd, lust voor het gezag, aan lust voor slecht gezelschap paren.

(*l'Univers.*)

De kommissie belast met het onderzoek van het wets-ontwerp op het middelbaar onderwijs, heeft den 24 dezer een verslag uitgebragt van haar genomen. Zij heeft, bij eene tweede stemming, en, zoo als men zegt, met eene meerderheid van zes tegen drie stemmen, welke den heer Odilon-Barrot ten deel vielen, den heer Thiers tot haren rapporteur benoemd, met 15 tegen 12 stemmen. Frankrijk verkondigen dat de geest van dwingelandij welke de vestingwerken van Parijs heeft doen ontstaan, thans met de taak gaat belast worden, om 's menschen verstand en geweten in boeijen te kluisteren.

Die uitslag zal de liberale organen der universiteit vreugde-kreten doen aanheffen. Wij zullen geene stoornis in dit koncert te weg brengen, waaraan, wij voor ons, niet ongenegen zouden zijn deel te nemen, indien ons gelouf ons niet verbood, om ooit uit de overmaat van het kwade het goede te vragen. De heer Thiers en het monopolie zelve, zullen zich in hunne ganschе naaktheid gaan vertoonen; weldra zullen wij zien wat de een zoo wel als het andere daarbij winnen zullen.

Eene gewigtige daadzaak schijnt in den boezem der kommissie te hebben plaats gegrepen: een moedige minderheid reikt elkander de hand tot behoud van de voornaamste door het wets-ontwerp gegrondveste

worpen vraagpunten: men verzekert dat er vrij levendige debatten gevoerd worden, en dat de leden die in die plegtige omstandigheid of onze Katholijke deelbelangen, of, de ommie eener oprigte en regtschapen vrijheid vertrouwenswaardigen veel minder strijden naar eene onmogelijke zegepraal dan naar eene worsteling, die voor het volgende jaar eene beraadslaging zal voorbereiden, welke gewis geduchter voor de overwinnaars dan voor de overwonnen en zal wezen.

Wij waren vooraf verzekerd dat de gewone gematigdheid van den heer Carné hem niet zou beletten, om aldus de groote pligten te begrijpen, welke de Voorzienigheid hem oplegt, en het strekt ons tot genoegen even eens de heeren de Tocqueville en de Salvendy, als ook, zoo als men verzekert, den geachten heer Barrot te mogen geluk wensehen, voor de volharding met welke zij schijnen besloten te hebben, de grondwet, de vrijheid en het geweten te verdedigen. Indien de universiteit zich verheugt, dat zij ons dan ook vergunne ons met haar te verblijden. (*l'Univers*).

NEDERLAND

's BOSCH. Bij besluit van den 26 dezer, no. 1, heeft Z. M. den heer mr. J. A. Luyben, voorzitter van de tweede kamer der staten-generaal gedurende de thans afgeloopene zitting, bevorderd tot kommandeur der orde van den Nederl. Leeuw.

's GRAVENHAGE den 24 junij. Naar men vernoemt, is thans bij den raad van state in behandeling het tarief voor de notarissen, hetwelk alzoo spoedig in werking zal kunnen komen. Hierdoor zal in eene lang gewenschte behoefte worden voorzien, en tevens meer eenheid in de berekening van het *honorarium* der notarissen worden gebragt.

— De eerste kamer der staten-generaal heeft, in hare zitting van den 25 dezer, de drie volgende haar laatstelijk door de tweede kamer toegezondene ontwerpen van wet aangenomen, als: 1°. dat tot aflossing of verwisseling van nationale schuld; 2°. dat betrekkelijk het zegelregt op de certifikaten van de nationale schuld; en 3°. dat tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot in 1843.

STATEN-GENERAAL.

Vereenigde zitting der beide kamers van woensdag den 26 junij.

De vergadering wordt kwartier voor een ure geopend.

De heer mr. A. van Gennep, voorzitter der eerste kamer, bekleedt den voorzitters stoel.

Hij laat door den griffier een besluit des konings van den 25 junij voorlezen, waarbij de minister van binnenlandsche zaken wordt gekommitteerd, om heden ten een ure zich te begeven naar de vergadering der staten-generaal, en aldaar, in Z. Ms. naam de tegenwoordige zitting der staten-generaal te sluiten.

De voorzitter benoemt daarop eene kommissie van leden der beide kamers, om aan Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken in- en uitgeleide te doen. Die kommissie bestaat uit de heeren: baron van Zuylen van Nijevelt, baron du Tour van Bellinchave, Faber van Riemsdijk, baron van Goltstein, Brugman, van Hall, jhr. Hooft en van Ruckevorsel.

Kort daarna wordt de minister van binnenlandsche zaken, die zich op de gewone statelijke wijze naar de vergaderplaats der staten-generaal heeft begeven, de zaal binnengeleid.

Z. Exc. plaatst zich voor den troon en houdt daar de navolgende aanspraak:

Edel mogende heeren!

De zitting die thans eindigt, levert een gelukkig keerpunt in de finantieele aangelegenheden des rijks.

De gevolgen der drukkende gebeurtenissen van de laatste jaren deden de toekomst, uit het gezichtspunt der financiën, met steeds toenemende bezorgdheid te gemoet zien.

Door overeenstemming tusschen de regering en U Edel Mogenden tot het bestemmen der regtmiddelen, en door de voorbedachte inderwerking der natie, zijn de vooruitzigten hierdaarin merkelijk helder en heilrijk vooruitzigt voor het vaderland geopend.

De jongst aangenomene begrootingen, de besparingen op de beschikbaar gestelde gelden voor het laatst verloopene jaar, het opheffen van een aanzienlijk tal rijks-fondsen, zijn zoovele bewijzen dat de regering zich beijvert om, onder de zorg voor den geregelden loop van zaken, 's lands blijvende belangen op eene afdoende wijze voor te staan.

Intusschen heeft de regeling der finanticele aangelegenheden zoo veel tijd gevorderd, dat men, met uitzondering van eenige speciale wetsontwerpen, die veelal Uwer Edel Mogendens goedkeuring wegdroegen, geene andere belangrijke onderwerpen van wetgeving ter tafel kon brengen.

Gewigtige werkzaamheden wachten dan ook U Edel Mogenden in de eerst volgende zitting, en daaronder de ontwerpen van wet die een uitvloeisel zijn van art. 6 der grondwet; en de tarieven op den in-, uit- en doorvoer.

Indien de geest blijft heerschen, om door eensgezind streven krachtdadig 's lands belangen te bevorderen, dan mogen wij vertrouwen, dat onze ontwerpen met den besten gegen zullen achtervolgd worden.

In naam des konings, verklaar ik deze gewone zitting der staten-generaal te zijn gesloten.

Daarna gaat de vergadering uiteen.

— Van wege den minister van finantien is bekend gemaakt, dat de middelprijzen der inlandsche granen, voor het geheele rijk, over het tijdvak van den 20 mei 1844 tot en met den 19 dezer per mud zijn gewees als volgt: tarwe *f* 7. 47½, rogge *f* 5. 18, boekweit *f* 4.12, gerst *f* 4. 20, haver *f* 2. 64 en ongepelde spelt *f* 2. 82½, en dat de regten op den in- en uitvoer voor de maand julij eerstkomende zullen zijn gesteld per mud als volgt: tarwe en gepelde spelt *f* 1 en vrij, rogge 50 *c.* en vrij, boekweit 50 *c.* en vrij, gerst en mout 50 *c.* en vrij, haver 75 *c.* en vrij, en ongepelde spelt 74 *c.* en vrij.

— De redakteur van de *Gazette du Duché de Limbourg*, den 9 dezer door de arrondissementsregtbank bij verstek veroordeeld, is tegen dat vonnis in appel gekomen.

— In het *Journal de la Haye* leest men het volgende artikel:

» Eenigen tijd geleden hebben wij gesproken van eene in 's Gravenhage gevormde inrigting voor het onderrigt in het vervaardigen van Brabandsche kant. Thans vernemen wij, dat reeds een dertigtal leerlingen in die etablissement onderwezen, eenen zeer merkwaardigen graad van bekwaamheid heeft bereikt, en zoogenaamde *dentelles Valenciennes* voortbrengen, op eene wijze, die volstrekt geen verschil met de buitenlandsche kantwerken vertoont.

» De inrigting is toegankelijk voor alle personen, die door zich zelven zich overtuigen willen van de waarheid van het gene wij hier gezegd hebben. De direkteur zal zich beijveren hun alle inlichtingen te geven, welke zij zullen kunnen verlangen.

» Ofschoon het oorspronkelijke dezer onderrigting bestond, in het werk verschaffen aan kinderen der arbeidende klasse, zoodanig, dat dit werk de krachten van hunnen leeftijd niet te boven gaat, zoo is er toch een bijzonder lokaal, alwaar jonge meisjes uit den burgerstand *gratis* onderwijs ontvangen. Zij kunnen overigens ook ten haren huize les nemen.

» De koningin heeft gelijk men weet, aan dit nuttig etablissement hare hooge bescherming verleend, en een medelid der kommissie voor de onderscheidene liefdadigheidsgestichten gelast, alaar, op kosten van H. M., eenige kinderen te laaten

» Wij mogen hopen dat deze door deze door haar gelukkig ingerigte en bekende belangstelling, door de notabele personen dezer residentie zal worden gedeeld, en dat zij, op hunne beurt zullen bijdragen tot he welslagen eener onderneming, die voor den onderhavigen nijverheidstak, het land zal kunnen bevrijden van de schatting, welke het aan het buitenland betaalt."

BERIGT eener negotiatie tot vervanging of geldmaking van een kapitaal rentende 2½ ten honderd, ingeschreven ten name van de Nederlandsche regering in het grootboek van het koningrijk België, overeenkomstig het 6de lid van art. 63 van het traktaat op den 5den november 1842 gesloten, en goedgekeurd bij de wet van den 4den februarij 1843 (staatsb. no. 3).

Art. 1. Deze negotiatie bestaat uit *vier duizend en twaalf aandeelen*, ieder groot *twintig duizend gulden* en vertegenwoordigende *twee en veertig duizend twee honderd franks* inschrijving in het grootboek van België, met genot van rente sedert 1 julij 1844.

Art. 2. De inschrijving in deze negotiatie heeft plaats op Vrijdag den 19 julij eerstkomende, bij afzonderlijk daartoe verkrijgbaar te stellen inschrijvingsbiljetten, welke, behoorlijk ingevuld, ondertekend en verzegeld, des morgens voor elf uur moeten ingeleverd zijn aan het lokaal van het ministerie van finantien in de spinhuissteeg te Amsterdam.

Art. 3. De inschrijving geschiedt tot verkrijging van het daarin uitgedrukte getal aandeelen, tegen overgifte van een gelijk nominaal bedrag guldens *Nederlandsche [werkelijke schuld*, rentende 2½ ten honderd, met ingang van rente sedert den 1 julij 1844, of wel tegen voldoening van den in het inschrijvingsbillet over het nominaal bedrag in guldens, percents gewijze uitgedrukken koopprijs.

Art. 4. Geene inschrijvingen worden in aanmerking genomen, dan de zoodanige waarvoor, tot zekerheid van derzelver nakoming, vooraf *drie honderd gulden*, voor ieder aandeel waarvoor wordt ingeschreven, bij de Nederlandsche bank gestort, of wel de waarde van dien in Nederlandsche fondsen, berekend naar den beursprijs van den vorigen dag, in handen van den agent van het ministerie van finantien te Amsterdam gesteld is.

Art. 5. De opening van de inschrijvings-biljetten heeft plaats in het openbaar, op vrijdag den 19 julij, des middags ten twaalf ure, ten overstaan van den minister van finantien, en in tegenwoordigheid van twee aanzienlijke ingezetenen, op last des konings daartoe uit te noodigen.

Ingeval van twijfel over de regelmatigheid van eene inschrijving beslist de minister van finantien of die kan aangenomen worden.

Art. 6. Voor de opening der biljetten wordt door den minister, in een verzegeld biljet, nedergelegd de opgave van den prijs waarden, welken geene toewijzing van aandeelen zal plaats hebben.

Van den inhoud van dit biljet wordt alleen dan kennis gegeven, wanneer niet al de aandeelen geplaatst zijn.

Art. 7. De inschrijvingen houdende aanbod ter verwisseling van *Nederlandsche werkelijke schuld* rentende 2½ ten honderd, tegen *Belgische schuld* rentende 2½ ten honderd, worden, bij voorkeur boven alle andere, aangenomen.

Indien blijkt dat, op deze wijze, voor meer dan 4012 aandeelen is ingeschreven, wordt het getal der aandeelen, in iedere inschrijving vermeld, zoo na mogelijk in gelijke evenredigheid, door den minister van finantien te bepalen, verminderd.

Art. 8. Indien, op de in het vorig art. bedoelde wijze, niet al de aandeelen zijn geplaatst, worden de overgebleevene aandeelen gegund aan de verdere inschrijvers, beginnende met dien, welke de hoogste prijs heeft uitgeloofd en achtereenvolgens afdalende tot dat al de aandeelen zullen zijn geplaatst, met dien verstande, dat alleen die aandeelen worden toegewezen, waarvoor de prijs, uitgedrukt in de verzegelde verklaring van den minister van financien, of een hoogere prijs is uitgeloofd.

Het getal aandeelen van inschrijvingen tegen gelijken prijs, welke niet ten volle kunnen worden gegund, wordt, in zoo na mogelijke evenredigheid door den minister van financien te bepalen, verminderd.

Voor de toegewezene aandeelen is verschuldigd de prijs van het laagste aanbod, dat wordt aangenomen, al is ook door de inschrijvers een hoogere prijs in hun billet ingevuld.

Art. 9. Van de gedane toewijzing wordt door den minister van financien onmiddelijk aan de tegenwoordig zijnde inschrijvers kennis gegeven, en later aankondiging in de *Nederlandsche Staats-Kourant* gedaan.

De tot zekerheid gestorte gelden of gedeponeerde waarden voor niet aangenomene inschrijvingen, worden tegen intrekking van de daarvoor afgegevene kwitantien, teruggegeven.

Voor *aangenomene* inschrijvingen blijven die gelden en waarden gedeponeerd, tot dat de inschrijver aan zijne verpligting geheel voldaan heeft; zullende zij ten behoeve der schatkist verbeurd zijn, zoodra de inschrijver in gebreke mogt blijven ten opzigte van eene of meer stortingen.

Art. 10. De storting der in verwisseling over te geven werkelijke schuld geschiedt in een termijn voor of op den 6 Augustus dezes jaars. Te dien einde doen belanghebbenden hunne kapitalen op het grootboek der nationale schuld, rentende $2\frac{1}{2}$ ten honderd, overschrijven ter name van:

Amsterdam (de agent van het ministerie van financien, te) in verwisseling van Belgische schuld.

Tegen overgifte van het bewijs dier overschrijving, wordt door den agent van het ministerie van financien, een overschrijvingsbiljet op het grootboek der Belgische schuld te Brussel afgegeven. In deze overschrijvingsbiljetten worden geene andere dan ronde sommen van 200 franks of de veelvouden van dien ingevuld.

Indien de belanghebbenden mogten verkiezen, in plaats van inschrijving in het grootboek der nationale schuld, rentende $2\frac{1}{2}$ ten honderd, tot het doen van hunne stortingen te bezigen certifikaten uitgegeven door de onderscheidene administratie-kantoren, zullen deze, voor kosten van rooyement en overschrijving, bij elke f 1000 nominaal bedrag, f 1 in geld te voegen.

Art. 11. Bij de aankondiging vermeld in art. 9, worden door den minister van financien bekend gemaakt de voorwaarden waarop en de prijs tegen welken ook die tegen eenen bepaalden koopprijs deelgenomen hebben, in stede van geld, *Nederlandsche schuld* rentende *twee en een half ten honderd* zullen kunnen storten, en in dier voege alsmede de verwisseling uitvoeren. Hij de storting ingelijks, voor of op den 6den augustus 1844, op de in art. 10 omschrevene wijze plaats hebbe.

Art. 12. De betaling van den koopprijs in geld geschiedt binnen Amsterdam ten kantore van de *Nederlandsche Bank*, in twee stortingen

de eerste voor of op den 15den Augustus 1844, groot 50 per cent;

de tweede voor of op den 15 november 1844, mede groot 50 per cent, en zulks met bijbetaling eener rente van *twee en een half ten honderd* over het overeenkomstig nominaal bedrag in *guldens* der aandeelen, sedert 1 mij tot en met den dag welke de storting voorafgaat.

Tegen overgifte van de kwitantie wegens deze storting worden, met inachtneming van het bepaalde bij het tweede lid van art. 10, aan de inschrijvers, door den agent van het ministerie van financien te Amsterdam, ter hand gesteld de daarvan eenvoudige overschrijvings-billetten op het grootboek van België.

Art. 13. Aan de makelaars en kommissionnairs in effekten wordt, bij voldoening van het geheel of van den laatsten termijn, voor courtage toegestaan *een achtste ten honderd* van het nominaal bedrag der aandeelen, waarvoor *in geld* gestort is, of *een vierde ten honderd*, van het nominaal bedrag der aandeelen, waarvoor, hetzij als verwisseling, hetzij als koopprijs, *Nederlandsche schuld* is gestort.

Behoort bij 's konings besluit van 25 junij 1844, no. 18.

De minister van financien,
VAN HALL.

Mengelwerk.

Verjaging van den Pastoor van Geneve.

GENEVE 16 junij. Onze geweldpastoor is uit de stad verjaagd geworden; gisteren morgen is men daartoe overgegaan. Wij waren daarmede sinds verscheidene dagen bedreigd, maar wij konden niet gelooven, dat het mogelijk zoude kunnen zijn. Ik weet niet of gij op de hoogte der oorzaken of voorwendselen zijt, die dat resultaat hebben voortgebragt. Ik zal die hier in weinige woorden zamentrekken. Op het oogenblik dat Geneve een gemengd kanton werd, deed men den bisschop eene overeenkomst onderteekenen, door welke het gouvernement, de benoeming van den pastoor van Geneve aan den bisschop overliet, maar zich zelven het regt voorbehield van dien te weigeren, in het geval dat men *zwaarwigtige bedenkingen* tegen den benoemden had. Men had de goede trouw van den bisschop klaarblijkelijk om den tuin geleid, want door die eenvoudige bepaling had de staatsraad zich de keus van den pastoor voorbehouden. Indedaad hij was alleen beoordeelaar der *zwaarwigtige bedenkingen*, en niets verpligtte hem die open te leggen. Te laat nopens dit gevaar ingelicht, heeft de bisschop met gretigheid gebruik gemaakt van de verandering van den vorm van bestuur, welke door de laatste revolutie is bewerkt, om te verklaren, dat hij zich voor het vervolg tegen over de nieuwe regering vrijheden achtte van eene overeenkomst, welke hij alleen met de gevallene magt had onderteekend, en die nu door de revolutie zelve vernietigd was. Maar men wachtte zich wel die protestatie aan te nemen, en wij gelooven dat men na den dood van den heer Vuarin, den nieuwen pastoor afwees, alleen om zijne magt te doen gelden. Indedaad, naar de getuigenis dat bezadigde protestanten, vereenigde niemand beter dan de heer Marilley al de hoedanigheden, die hem moesten aanbevelen tot deze moeijelijke bediening benoemd te worden: wijsheid, lieftalligheid, eenvoudigheid van zeden, liefde tot eendragt, verwijdering van alles, wat tot verbittering kan strekken, in een woord, hij bezat alles, wat hem de achting der meest vooringenomenen kan doen verwerven. Dit mogt niet baten, hij werd van de hand gewezen. Wat de *zwaarwigtige bedenkingen* betreft, men was niet verpligt die open te leggen. Het was overigens voldoende te weten, dat hij een kweekeling van den heer Vuarin, ultramontaan, en misschien zelfs een vriend der Jesuiten was. De bisschop bleef volhouden, het bestuur volhardde niet minder. Eindelijk scheen men zich aan het *statu quo* te gewennen, dat de heer Marilley door de Katholieken als *pastoor*, door het gouvernement slechts als *administrateur* der parochie beschouwd werd. Maar zeer onlangs heeft de *protestantsche unie* (een geheim genootschap, dat geen geheim meer is) den staatsraad bewogen, om eene ontknooping door te hakken. Men heeft tot den bisschop gezegd: « Wij geven u tijd tot den 1n. julij om op uw besluit terug te komen. » En men heeft aan den heer Marilley geschreven: « Indien gij op den 14den Junij niet uit het kanton vertrokken zijt, dan zult gij er met geweld uit worden verjaagd. » Dit laatste is geschied. De heer Marilley heeft eerbiedigelijk geantwoord, dat hij zijne gemeente niet mogt verlaten, dan op het bevel van zijnen bisschop: en gisteren morgen deed hem een kommissaris van politie een rijtuig beklimmen en begeleidde hem tot aan de grenzen.

Het is een groote triumph, waarover het gouvernement zich schijnt te verheugen; het is vooral een zeker middel tot bevordering der populariteit. Maar wat de Katholijken aangaat, dezer droefheid kan men zich niet verbeelden. Men heeft dezen morgen in de kerk, het aandoenlijk afscheid en de apostolische vermaningen van dien goeden herder voorgelezen: Men hoorde niets dan weenen. Maar hij heeft den vrede en het geduld gepredikt men zal hem gehoorzamen. Indien hij gewild had, dan zoude die geweldadige maatregel vele tegenkanting ontmoet hebben; maar hij is gelukkig bezield met den waren christelijken geest, en hij weet hoeveel de Kerk door vervolgingen wint.

Nu zijn aan 't hoofd de oorzaken dezer gebeurtenis bekend; maar ik wacht er niets goeds van voor de overwinnaars. Zij hebben gemeend den bisschop te moeten dwingen, het Katholicismus te verzwakken, zich zelven aan deszelfs aanmatigingen te onttrekken, zoo als zij zeggen, maar zij zijn niet gelukkig geweest in de keus der middelen. Zij zullen zich eenmaal verwonderen, gearbeid te hebben ten voordeele der zaak die zij bestrijden.

Ik heb over dezen goeden pastoor dikwerf gedurende deze dagen gesproken, ik was bij hem toen men hem in het rijtuig deed stappen. De kommissaris, die zich met allen mogelijken eerbied van zijne droevige taak heeft gekweten, is ongetwijfeld getroffen geworden over de liefde, die de Katholijken aan hunnen herder verbindt. De heer Marilley heeft altijd veel kalmte en karakter betoond; al één toen hij, in het rijtuig gezeten, zijnen zegen had gegeven aan de ontmoete priesters zijner gemeente en aan de vrienden, die hem omringden, toen werd zijne ontroering te groot, om die te kunnen verbergen. Bidden wij God dat deze gebeurtenis, welke bestemd schijnt om in de Katholijke parochie veel goed te doen, om den ijver van de kudde te verdubbelen en hare vereeniging te voeden, ook nog tot onze heilige zaak, de eenvoudige opregte zielen mag aantrekken, die onvrijwillig van ons verwijderd leven.

Later zal men alle dokumenten kennen die met deze gebeurtenis in betrekking staan; maar men weet, dat Mgr. de bisschop zijne geheele diplomatie met het Genevasch gouvernement zal brengen onder de oogen van geheel de Katholijke wereld.

(uit de *Univers*.)

Advertentien.

Door deze heb ik de eer mijne geachte begunstigers te berigten, dat ik op heden mijne

Geoctroyeerde Machinale KAARDEN-FABRIEK,

heb overgedaan aan de HH. *VAN OORDT en C.* Terwijl ik mijnen dank betuige voor het genoten vertrouwen, beveel ik mijne opvolgers in dezelfde toegenegenheid aan.

N. VAN HEUSDE.

Tilburg, 1 *Junij* 1844.

Ons refererende aan bovenstaande advertentie des Heeren *N. VAN HEUSDE*, nemen wij door deze de vrijheid ons minzaam aan te bevelen tot het verkrijgen van

MACHINALE KAARDEN,

terwijl door ons niets zal worden nagelaten, om door eene stipte en prompte bediening het algemeen vertrouwen te verwerven.

VAN OORDT en Cie.

Tilburg, 1 *Junij* 1844.

B. ESTOURGIE,

Fabricant de PARAPLUIES et PARASOLS, (Vogelstraat in de Bossche Maagd),

Vient de recevoir un grand assortiment de PARAPLUIES, PARASOLS et DOUARIÈRES de *Paris*, tout au dernier goût et à un prix très modéré.

Il se recommande aux personnes qui voudront bien l'honorer de leur confiance.

Uit de hand te Koop.

Eene weldoortimmerde **Heerenhuizinge**, bestaande uit *zeven* groote BEHANGEN- en ONBEHANGEN KAMERS, ruime KEUKEN en ZOLDER, twee groote KELDERS, ruime SCHUUR en STALLING, een groote TUIN beplant met exquise FRUITBOOMEN, *twee* VISCH-VIJVERS, benevens WEI- en BOUW-LAND, HAKHOUT en HEIDE; te zamen groot ongeveer *twee en dertig* Bunders. Alles zeer aangenaam gelegen in de volkrijke Gemeente *Uden*, (Prov. *Noord-Braband*) op tien minuten afstands van de kom van het Dorp; zijnde die goederen zoowel Gedeeltelijk als in Massa verkrijgbaar, en naar verkiezing te aanvaarden. Te bevragen bij den Heer *A. A. VAN DER MEULEN* in het Logement de Zwaan te *Uden*, vóór den 15 Julij aanstaande. Brieven *franco*.

1844. — *Twaalfde jaar der Inschrijving.*

Kleine Katholijke Bibliotheek

ONDER DE BESCHERMING

VAN ZIJNE HOOGWAARDIGHEID

Franciscus Renatus Boussen.

BISSCHOP VAN BRUGGE.

In de gedankwaardige Onderrigting over de slechte boeken, die de Bisschoppen van België aan al de Geestelijken en aan de Geloovigen hunner Bisdommen toezenden, leest men de volgende woorden:

» Wij smeeken alle onze waardige medewerkers » om, overal waar het kwaad (*der slechte boeken*) » reeds bestaat of dreigt te komen, een god- » vruchtig genootschap op te rigten tot bewaring » van den Godsdienst en tot verspreiding der » goede boeken. Al de leden zullen beloven » dat zij geene slechte boeken zullen lezen, en » zij zullen hun best doen om er de verspreiding » van te beletten: zij zullen volgens een goed » reglement eene leeszaal of eene bibliotheek » van goede boeken oprigten.

Zekerlijk zullen alle Geestelijken en alle Katholijken aan deze *smeeking* van onze eerwaardige Kerkvoogden beantwoorden, en meer dan ooit zullen wij de verspreiding der slechte boeken tegen de verspreiding der goede tegen te houden.

Welaan dus! het een vol betrouwen in de goedheid onzer onderneming, dat wij aan alle Geestelijken en aan alle Godsdienstigen de boekwerken onzer **Kleine Katholijke Bibliotheek** opnieuw komen aanbevelen. Een bloeijend bestaan van elf jaren, het aangroeijende getal onzer inschrijvers en de eervolle aanmoedigingen van onzen Hoogwaardigen Bisschop, zijn de vleijendste getuigenissen waar op wij ons zouden kunnen beroepen, en zijn ons genoeg om onze onderneming aan te prijzen.

VOORWAARDEN: Alle drie maanden verschijnen er drie verschillende boekjes in 18, van 108 bladz. elk, of een van 216 bladz. en een ander van 108, die te zamen 324 bladz. uitmaken. Twaalf jaars.

De prijs der inschrijving bij het jaar is *f* 2,50 voor degenen die maar eene inschrijving nemen.

De betaling heeft plaats bij het ontvangen der eerste aflevering van elk jaar.

Alhoewel de inschrijving open blijft, verzoeken wij nogthans degenen die begeeren in te schrijven, dit te doen vóór den 15 Julij 1844.

Men schrijft in voor Holland te 's Bosch.

Bij den Boekhandelaar

D. A. A. de Ropp.

Uitgegeven werkjes in:

1833.

Isidorus, den godsdienstige landman. 108 bl.
Antonius, of den goeden vader des huisgezins. 108 bl.
De heilzame vruchten der deugd. 108 bl.
Renatus, of de bron van 't geluk. 216. bl.
De weldaden der Voorzienigheid. 108 bl.
Elisa, of de ongelukkige gevolgen van het lezen der kwade boeken. 216 bl.
De eerlijken kruidenier. 108 bl.
Het gelukkig huisgezin, of verschil tusschen een vreedzaam en christelijk leven, en de onrust en het gewoel der wereld. 216 bl.
Leven van den H. Joannes de Nepomucenus, 108 bl.

1834

Genoveva, of de arme miskende vrouw. 216 bl.
Augustina. 108 bl.
De christelijke zamenleving. 216 bl.
Leven van de heilige Maria Magdalena. 108 bl.
Hendrik van Doornik. 216 bl.
Den christen mensch vertroost. 108 bl.
De schatten der graire. 216 bl.
Natalia. 108 bl.

1835

Stichtelijke en onderrigtende geschiedenissen. 108 bl.
Van het geluk der christelijke echtgenoten. 216 bl.
Het geloof. 108 bl.
Leven van den H. Vincentius a Paulo. 216 bl.
De hoop. 108 bl.
Geschiedenis van Godefriedus van Bouillon. 216 bl.
De liefde. 108 bl.
Leven van den H. Franciscus Xaverius. 216 bl.

1836.

Den engel vertrooster. 216 bl.
Maria en Rufina. 108 bl.
Leven van Pius VI, paus van Rome. 324 bl.
Genoveva van Braband. 216 bl.
Leven van M. De La Salle. 108 bl.
Raadgeving van eene moeder. 216 bl.
Leven van den zaligen B. J. Labre. 108 bl.

1837.

Leven van Pius VII, paus van Rome. 216 bl.
Den kleinen Savoyard. 108 bl.
Leven van Pius VIII, paus van Rome. 216 bl.
Arthur Dancourt, of eene reis in Noorwegen. 108 bl.
Broeder Archangelus. 216 bl.
Theresia of de godvruchtige werkmeid. 108 bl.
Deodatus, of vermogen van den godsdienst 216 bl.
Voorbeelden van betrouwen op God. 108 bl.

1838.

Zedelijke en stichtende verhalen. 216 bl.
Nieuwe notitie der buitenlandsche missien. 108 bl.
Het Heilig Land 216 bl.
Het H. Huisgezin, of geschiedenis van Tobias. 108 bl
De Francmaçons, van in hunne opkomst tot op den tegenwoordigen tijd. 216 bl.
Leven van den H. Franciscus van Assisen. 108 bl.
Eustachius. 216.
Overwegingen op het lijden van p. H. J. C. Overgenomen Meditatiën de Bernezai. 108 bl.

1839.

Laatste en zielroerende vermaningen. 108 bl.
Leven van den H. Augustinus. 216 bl.
De navolging van Christus, door Thomas a Kempis, door J. B. Decorte. 324 bl.
Rome en de omliggende plaatsen. 216 bl.
De wederkomst in Savoyen. 108 bl. (vervolg van den kleinen Savoyard).
Melanie en Lucette. 216 bl.
Geschiedenis van Joseph. 108 bl.

1840.

Leven van den H. Franciscus de Hieronymo, priester der Societeit Jesus, 216 bl.
De martelaren en de belijders van het geloof in de zendingen van Coebinchina en van Tong-King, het jaar 1832. 108 bl.
Verzameling van nuttige verhalen. 216 bl.
Betrouwen op de Voorzienigheid. 108 bl.
Felix, of de wraak van den waren christen. 216 bl.
Verhandeling over het vieren der zondagen, gevolgd van den Herderlijken brief van Hh. Hh. den Aartsbisschop en bisschoppen van België. 108 bl.
Verhandeling over de getrouwe onderhouding der geboden Gods. 216 bl.
Verhandeling over de getrouwe onderhouding van de geboden der H. Kerk. 108 bl.

1841.

Deugd en Spaarzaamheid. 108 bl.
Maria en haren vader, of gevallen van bekeering van eene protestantsche dochter. 108 bl.
Godvruchtige bemerkingen over eenige waarheden van den godsdienst. 108 bl.
Adelaïda, of de beproeving der kinderliefde. 216 bl.
Fredericus en Franciscus, of gevolgen van eene goede en eene kwade inborst. 108 bl.
Godvruchtige uitlegging der bijzondere geboden van den christen. 216 bl.
Zamenspraken tusschen eenen Schaapherder en eenen Missionaris. 108 bl.
Leven der Heiligen in de laagste staten der zamenleving. 216 bl.
De gezonde rede van het volk. 108 bl.

1842.

De kluizenaar van den Carmelusberg 108 bl.
Den volksvasten, of de school van den lijdenden Jesus, geopend voor de christenen door de dagelijksche overweging zijns lijdens. Door P. Ignatius, passie priester. 216 bl.
De uitwijkelingen naar Brasiliën. 108. bl.
Den onbekenden, of de hoeling. 108 bl.
Martha of de hospitaal-moeder. 108 bl.
Joanna-Margareta de Montmorency, of de kluizenaars der pyreneesche gebergten. 216 bl.
De twee broeders, of het geluk der ouders. 108 bl.
Hubertus of de ongelukkige gevolgen der ijdelheid en der onzaamheid. 108 bl.
Angelina van Mezili. 216 bl.

1843.

Pelgrs of eene reis in Zwitserland. 216 bl.
Leven van den H. Carolus Barromeus, kardinaal aartsbischop van Milaneen. 108 bl.
Margareta, of de zelfopoffering van eene moeder. 216 bl.
De gedachtenis. 108 bl.
Selim, of den pacha van Salonica. 108 bl.
Eduardus, of den kluizenaar van den berg Atlas 108 bl.
Herderlijke onderrigtingen. 108 bl.
Laura of de jonge uitwijkster. 216 bl.
Het Roozenhofken door Thomas a Kempis. 108 bl.

Werkjes in* 1844 *uitgegeven.

De twee onderlooze kinderen, of Maria voor moeder. 116 bl.
Verzameling der vastenbrieven voor 1844. 220 bl.
Levens oefening van den heiligen Alphonsus de Ligouri. 288 bl.
Den deugdzamen Anselmus. 108 bl.

Men kan nog de uitgegevene werkjes van 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842 en 1843 te zamen 132 deeltjes bekomen aan den prijs van . . . . . *f* 24,25

Bij denzelven is mede eene INTEEKENING geopend op eene nieuwe uitgave van

DE LEVENS EN DADEN

VAN

GODS HEILIGEN,

BENEVENS BREEDVOERIGE ONDERRIGTINGEN OVER DE HOOGE FEESTDAGEN DOOR HET GEHEELE JAAR, OVER DE FEESTDAGEN VAN DE H. MOEDER GODS, ENZ. ENZ.,

IN HET HOOGDUITSCH UITGEGEVEN DOOR

P. M. A. HUGUES,

Priester van de Congregatie des Allerheiligsten Verlossers, of der Redemptoristen,

EN IN HET VLAAMSCH VERTAALD

ONDER TOEZIGT VAN I. T. B. PRIESTER EN PROFESSOR.

Voorwaarden der Inteekening.

Het genoemde werk zal bestaan uit twaalf boekdeelen in klein octaaf, van omstreeks 500 bladzijden elk.

Opdat dit belangrijk werk in aller handen kunne komen, is de inteekenings-prijs vastgesteld **op 75 Centen** voor elk deel met gedrukt omslagblad.

Het eerste deel, (*de maand Julij*) is heden uitgekomen; de overige deelen volgen geregeld elke maand een deel, zonder staking, want het handschrift ligt geheel gereed.

De lijst der inteekening staat open tot den 1 Julij; na dien tijd is de prijs van elk deel onherroepelijk **op 90 Centen** gespaard.

Graanmarkt van 's Hertogenbosch van Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 24, 25 en 26 Junij 1844.

De gesteldheid der markt van Rogge als Boekweit, was nagenoeg aan die der laatstvoorgaande markdagen gelijk, alleen voor eene partij puike Boekweit, is *f* 5.85 besteed geworden, voor andere soorten waren geene hoogere prijsen te bedingen.

Van Haver was de markt niet voorzien; de navolgende prijzen zijn besteed geworden per Nederlandsch mud, als

ROGGE. . . . . *f* 5,15 à *f* 5,60.
BOEKWEIT. . . . . » 5,10 » » 5,50.

Presumtive waarde op wigt:

ROGGE van 69, N. P. *f* 5,30; zeil 71, N. P. *f* 5,60
BOEKW. » 67, » » 5,30; » 68, » » 5,50.

Zijnde de middelprijs van de Rogge, waarna de uitzetting van het brood op Donderdag den 27 dezer is geschied. *f* 5,403.

De 3 Nederlandsche ponden Roggebrood 27½ Cts.
Het Nederlandsch pond Boter *f* 0,60 à *f* 0,64.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Woensdag 26 Junij, ten vier ure.

W. S. 2½ pCt. 61½, . Nieuwe 5 pCt. 98. Ditto 5 pCt. 100. Spaansche 99½, . Ditto 3e pCt. 33. Amerikaansche Leening 5 pCt. 100, . Ditto 4 pCt. 95½, . Ard. 85, . Ditto Coupon 25. Ditto 3 pCt. 35½, . Port te L. 2½ pCt. 48, . Oude Russen 107½, . Ditto 4 pCt. 90½, . Ditto Bankpot. 81, .

Gedrukt bij D. A. A. de Ropp.